

17 maart 2024 **VARKENS • ERVARING**

COPYRIGHT:
BOERDERIJ.NL

Eigen mestverwerking buffert prijsstijgingen op de mestmarkt

Redactie

Kees van Dooren

themedacteur varkensmest en varkensgezondheid

Met eigen **mestverwerking** is Richard van den Heuvel verzekerd van mestafzet tegen een stabiel tarief. De aanlooperperiode verliep moeizaam.

De uit 1997-stammende Bellmer-zeefbandpers loopt nog als een naaimachine. Richard van den Heuvel kocht het apparaat in 2011 van een waterzuivering in het oosten van Duitsland. Een goede investering, want jaarlijks scheidt de machine probleemloos 13.500 kuub drijfmest in een dikke en dunne fractie. Uit de aanvoerpijp komt een constante stroom mest, waaraan ijzersulfaat en polymeren zijn toegevoegd voor een goed scheidingsresultaat. Van den Heuvel laat iets **mest** met hulpmiddelen in een glas lopen. Als hij dit schuin houdt, loopt al bijna blank water uit het glas en blijven klonten met dikke fractie onderin achter. Een teken dat de verhouding mest en hulpstoffen goed is.

Varkensbedrijf Bleekerheide in Heusden (N.-Br.)

Bedrijfsgegevens

- ▶ 1.800 TN70-zeugen
- ▶ 37 gespeende biggen per jaar
- ▶ 7 personeelsleden
- ▶ 12.000 ton varkensmestproductie
- ▶ 1.500 ton verwerking rundveemest
- ▶ 2 locaties
- ▶ 100% eigen mengvoerproductie
- ▶ 620.000 kWh stroomproductie

Richard van den Heuvel (53) heeft een zeugenbedrijf en investeerde eind 2023 in de horeca.

Na het scheidingsproces gaat de dunne fractie naar het papierbandfilter. In twee stappen wordt de dunne fractie ontdaan van vaste deeltjes. Sluitstuk is de omgekeerde osmose (reverse osmosis, RO). Na drie osmosestappen resteren loosbaar water en mineralenconcentraat. De RO-

**COPYRIGHT:
BOERDERIJ.NL**

**COPYRIGHT:
BOERDERIJ.NL**

**COPYRIGHT:
BOERDERIJ.NL**

installatie is een verhaal op zich. Op basis van een gebruikte installatie met een capaciteit van 1,5 kuub per uur, bouwde de varkenshouder zelf een installatie. De jongste versie stamt uit 2018. Het water mag de varkenshouder lozen op het oppervlaktewater. Van den Heuvel: “De stikstofwaarde zit een factor drie onder de EU-norm. In het water dat het waterschap zelf loost, zit eens zoveel stikstof.” Om dit te onderstrepen tapt hij een beker water af. Visueel is het product inderdaad glashelder. Het effluent gebruikt hij amper, hooguit voor de luchtwasser.

De dikke fractie bevat 15 kilo fosfaat per ton. Dit wordt bij een verwerker gecomposteerd en daarna geëxporteerd.

Klaar met stroeve afzet

Na een uitbreiding in 2008-2009 naar de huidige 1.800 zeugen, verliep de mestafzet een paar jaren stroef. Reden om zelf mest te gaan verwerken. Van den Heuvel: “Ondanks veel bellen lukte het niet om voor de winter de mestopslag leeg te krijgen. Na het tweede jaar dacht ik: dat gaat mij niet weer gebeuren.” Zijn adviseur van de bank zag de mestverwerkingsplannen zitten en gaf toestemming om te investeren in een zeefbandpers, zonder te weten hoeveel aanvullend geld nog nodig was. De investering bleek op te lopen tot een half miljoen euro. Naast de techniek bouwde de varkenshouder een loods voor de opslag van de stapelbare fractie, met daaronder drie mestkelders van elk 250 kuub. Hierin kan hij onbewerkte mest en gereed product opslaan. Twee ronde silo's met samen 4.000 kuub inhoud zijn bedoeld voor mineralenconcentraat. Voor 2012 deden die dienst als mestopslag.

“Ik heb anderhalf jaar geëxperimenteerd voor het goed liep. Soms was ik tot diep in de nacht bezig”

Mestverwerking is technisch en financieel risicovol. Daar weet Van den Heuvel alles van: “Ik heb anderhalf jaar geëxperimenteerd voor het goed liep. Soms was ik tot diep in de nacht bezig. Als je een hekel hebt aan sleutelen of geen gevoel voor techniek, moet je er niet aan beginnen.” Met dat laatste zit het bij hem wel goed. Hij beschikt over een zeer ruime werkplaats, voorzien van moderne apparatuur om te slijpen, boren, af te korten en te lassen. Een paar huizen verderop, waar zijn vader ooit startte, fokt hij nu een deel van de biggen op en produceert de varkenshouder sinds 2016 zelf voer. Uit diverse grondstoffen maakt hij dertien verschillende varkensvoerders, in meelvorm. Een teken dat Van den Heuvel techniek niet schuwt en graag de regie houdt.

IJzersulfaat en polymeren doen wonderen. Al voor de mest de pers in gaat, begint het scheidingsproces.

Stabiele afzetkosten

De gevolgen van de overvolle **mestmarkt** deze winter gingen grotendeels aan de varkenshouder voorbij. Van den Heuvel: “Eind december was alle mest weg.” Zijn mestkosten zitten op ongeveer € 15 per kuub. De jaarproductie van 1.400 ton stapelbare fractie met 15 kilo fosfaat per ton gaat naar een lokale verwerker, die het exportwaardig maakt. Het mineralenconcentraat bevat 4,5 kilo stikstof per ton. Met een collega-varkenshouder is Van den Heuvel deelnemer aan de pilot mineralenconcentraat. Het concentraat wordt zodoende aangemerkt als kunstmestvervanger. Afhankelijk van de markt kost de afzet ervan € 6 per ton. Het stikstofgehalte is tamelijk laag omdat het zeugenmest betreft en er ook regenwater in de opslag komt. Dit is niet per se nadelig, want door het lage stikstofgehalte volstaat een zodenbemester om het mineralenconcentraat te verdelen.

Eigen verwerking loont en scheelt jaarlijks bijna 200 vrachten mestafvoer; dit is het volume loosbaar water. De elektriciteit is afkomstig van zonnepanelen. De jaarproductie op beide locaties is samen 620.000 kWh. Dat is bijna gelijk aan het verbruik. Er loopt een vast contract tot 2025, zodat Van den Heuvel nog niet te maken heeft met negatieve opbrengstprijzen voor stroom. Onderdelen zijn van roestvast staal, dat is wel heel duur.

Begin dit jaar heeft de varkenshouder zich in nog een nieuw avontuur gestort. Met zijn buurman, een veehouder, kocht hij hotel Huys van

Heusden gekocht, met tien kamers. Het restaurantgedeelte biedt plaats aan 52 gasten. De opening was 4 januari en trok 800 mensen, vertelt Van den Heuvel vol trots. Een impuls voor hem en zijn vrouw.

De zeefbandpers gaat richting de dertig jaar, maar levert nog prima werk.

Wachten op groen licht voor mineralenconcentraat

De Nederlandse landbouw wacht met smart op Europese goedkeuring voor het gebruik van renure-meststoffen. De druk wordt versterkt doordat dit jaar en komende jaren de mestplaatsruimte in Nederland sterk afneemt. **Renure** betreft **stikstofmeststoffen** op basis van organische mest. In zijn presentatie tijdens het event Gezonde varkenshouderij, eind februari, vertelde **NCM**-directeur **Jan Roefs** onder meer dat er wetenschappelijk veel steun is voor het gebruik van Renure-meststoffen.

Mineralenconcentraat is een voorbeeld. Ook een meerderheid van het Europees Parlement is voor. Het stukt bij de Europese Commissie. Die moet goedkeuring geven. De voordelen van renure zijn volgens Roefs: betere benutting dierlijke mest, betere waterkwaliteit, lagere footprint, prijsniveau gelijk aan kunstmest, meer lokale kringlopen en minder mestafzet en aankoop van kunstmest. Op woensdag 20 maart is er bij familie Alders in Overloon een kennisavond over renure en mineralenconcentraat. De start is 19.00 uur. De kennissessie is online te volgen, ook achteraf.

Het is voor boeren steeds lastiger om van hun mest af te komen. De derogatienorm wordt afgebouwd, dus er moet gekeken worden naar alternatieven. Toelating van renure door de Europese Unie is een belangrijk onderwerp van gesprek in de mestsector. Jan Roefs, directeur van Nederlands Centrum Mestverwaarding, vertelt erover in de videoreportages. Meer videoreportages over mest vind je in [het YouTube-kanaal van Boerderij](#).

Uitgelicht | De huidige mestmarkt en de toekomst van renure

Nieuwsbrief varkenshouderij

Schrijf je in voor deze nieuwsbrief en blijf op de hoogte van ontwikkelingen binnen de varkenshouderij.

VERSTUREN

Het water is na drie RO-stappen

**COPYRIGHT:
BOERDERIJ.NL**